

Tvrdě zkoušená osudem

Helena Štáchová

Renesanční bytost Helena Štáchová (†72) se narodila do intelektuálně a umělecky založené rodiny. Prožila naprosto šťastné dětství, a jak sama přiznala: „Nebýt těch osudovek, byla bych asi dost plytký člověk. Každá životní rána vás posune o krok dál.“ A že jich významná loutkoherečka a dabérka zažila ažaž. Prostě bojovnice tělem i duší.

Mladá Helena se tak jako její maminka a podstatná část rodiny měla stát učitelkou či profesorkou. Po maturitě měla automaticky nastoupit na pedagogickou fakultu, dozvěděla se však o existenci loutkařské katedry na divadelní fakultě, což ji velmi zaujalo. Představa, že by mohla spojit dvě profese, které má ráda, ji okouzila natolik, že se vydala do Divadla Spejbla a Hurvínka s žádostí o praxi. Aby se ujistila, že je to i ve skutečnosti tak, jak si představuje. Přijali ji jako elévku... a už nikdy neodešla. Po pouhém roce začala hrát Máničku.

Žena mnoha tváří

V roce 1966 absolvovala divadelní fakultu a stala se stálou členkou souboru Divadla Spejbla a Hurvínka. V roce 1971 přímo pro ni Miloš Kirschner vytvořil novou roli, která se ihned stala jednou z kmenových postav divadla – paní Kateřinu Hovorkovou alias Mániččinu bábinu. Jako první se také přidala k tradici zavedené Kirschnerem, že se při hostování diva-

Helena Štáchová byla ředitelkou Divadla S+H celých jedenáct let.

dla v zahraničí naučila svou roli v jazyce hostitelské země. Po smrti manžela, již zmíněného Miloše Kirschnera, působila v letech 1996–2017 jako ředitelka Divadla Spejbla a Hurvínka, psala knížky, scénáře, hry a velmi výrazně se také zapsala jako dabérka. Její dabování Lízy z legendárního seriálu Simpsonovi bylo bezchybné, s klidným svědomím se dá říct, že lepší než originál. Spolu s manželem vytvořila také řadu gramofonových desek a rozhlasových pořadů. Nahrávky Divadla S+H v průběhu

let získaly celkem třiatřicet zlatých, pětadvacet platiny a jednu diamantovou desku. V srpnu 2008 vyhrála pro divadlo osmiletý soudní spor s městem Plzní o práva na obě postavy Spejbla a Hurvínka. Nějakou dobu rovněž učila na DAMU, psala scénáře televizní i rozhlasové, hry pro děti a pro dospělé, sama je i režirovala. V roce 2013 pro Divadlo S+H převzala Cenu Thálie. V dubnu 2016 u příležitosti Hurvínkových 90. narozenin převzala z rukou Jiřího Hromady certifikát o čestném členství v Herecké asociaci.

Pronásledována osudem

Helena sama svůj život v pořadu 13. komnata popsal jako šťastný a zpětně pochopila, že životní zkoušky, jimž ji osud vystavoval, ji jako člověka obohacovaly. Se svým o 17 let starším manželem Milošem Kirschnerem se do sebe zamilovali v Divadle Spejbla a Hurvínka, a když se Heleně blížila třicítka, věděla, že je nejvyšší čas na miminko. Po-

dařilo se jí poměrně lehce otěhotnět a poženaný stav si nadmíru užívala, bohužel se holčička narodila předčasně a druhý den zemřela. Kolotoč krutých ran osudu se roztočil. Po několika těžkých měsících se jí naštěstí narodila dcera Denisa a k ní posléze přibyl i syn Miloš. V roce 1984 si loutkoherečka pořídila nový vůz a jela jej na pražské Míčánky přihlásit, když vtom ji ve

Prvním manželem Heleny Štáchové byl Miloš Kirschner.

▲ Liza Simpsonová

Slezské ulici v křižovatce v plné rychlosti sestřelil žigulík. V té době ještě nebyly povinné bezpečnostní pásy, takže herečka vylétla předním oknem ven. Velmi krásná žena se během vteřiny ocitla prakticky bez tváře. Střepty ji doslova připravily o kůži obličeje, nos a ústa. Velmi dlouho se nevědělo, zda vůbec ještě někdy uvidí. Ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady strávila dlouhý čas a podstoupila mnoho operací, aby se jí vrátila lidská tvář. V 13. komnatě vzpomínala na lékaře, který u ní velmi dlouho seděl a neustále k ní promlouval, když ležela, nemohla mluvit a měla zafačovanou celou hlavu. Uklidňující hlas, jenž jí vléval optimismus do žil, nepatřil nikomu jinému než tehdy mladému lékaři jménem Jan Měšťák, který je dnes slavným plastickým chirurgem, jedničkou ve svém oboru u nás. Když byla mezi operacemi doma, její muž v domě zakryl všechna zrcadla. „Strašně jsem se bála, že se mě budou mé děti bát, ale vzaly to naštěstí přirozeně. Ale otevřít poštačce nešlo, nevypadala jsem jako člověk, bylo to strašné období,“ přiznala v dokumentu České televize. Musela se však vrátit do divadla, obecnostvo ji přijalo.

Řekla jsem si: „Moje děti mě milují, můj muž mě miluje a mám zpět svou profesi, co víc bych si mohla přát. Věděla, že má vyhráno.“

Důležitá opora

Pro svého muže byla již třetí ženou a měli spolu krásný vztah, vždy jí byl velkou oporou. Moc dobře věděla, že jednou se o něj bude muset starat, vzhledem k velkému věkovému rozdílu. „Věděla jsem, že to přijde, ale připravit se na to nedá, Miloš bohužel odcházel dlouho a bolestně.“ Kirschner trpěl cukrovkou, amputovali mu nohu, zůstal odkázán na invalidní vozík, závislý na pomoci druhých. Byla mu oporou do posledních dní a po jeho smrti už si ani nepředstavovala, že někoho potká. To by jí ale jejího druhého partnera nesměla doslova předurčit velká kamarádka Helena Růžičková.

Nástupkyní Heleny Štáchové se přirozeně stala její dcera Denisa.

Heleniným hlasem promluvila Mánicka poprvé v roce 1967.

Měl se jím stát politolog Zdeněk Zbořil. Potkala ho v letech, kdy se soudila o práva na obě dřevěné postavy; vlekly soudy a s tím spojené streasy pravděpodobně stály také za skutečností, že se herečka rozjela rakovina lymfatických žláz. Společně se Zdeněkem Zbořilem se jí podařilo nemoc v prvním kole porazit. Bohužel ne na dlouho. Po třinácti letech se rakovina přihlásila znovu. Tentokrát svůj boj herečka prohrála, zemřela 22. března 2017 v rodinném kruhu. „Navzdory dlouhému boji s těžkou nemocí se maminka do poslední chvíle věnovala divadlu, kterému zasvětila svůj profesní i osobní život. Budeme se snažit, aby naše dřevěná rodinka žila dál svůj divadelní život,“ uvedla dcera Denisa po mamčině smrti.

■ Kateřina STAŇKOVÁ

INZERCE

**Udělejte na zákazníky
lepší dojem.**

S terminály KB SmartPay jim
umožníte platit kartou i ty nejmenší
částky. Řekněte si o nabídku.
Banku kvůli nám měnit nemusíte.

 KB | SmartPay

228 883 243
www.kbsmartpay.cz